

**T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES**

ESAS NO : 2021/5
KARAR NO : 2021/72
KARAR TR : 01/03/2021

ÖZET: 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanunu'nun 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca Sosyal Güvenlik l Müdürlü ünçe verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılan davanın, DAR YARGI YER NDE çözümlenmesinin gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : T.C. Sa lık Bakanlı ı
Vekili : Av. S.B.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Sosyal Güvenlik Kurumu Ba kanlı ı Tekirda Sosyal Güvenlik l Müdürlü ü Saray Sosyal Güvenlik Merkezi'nin 06/04/2018 tarih ve .../209.99/2350908 sayılı i lemi ile, Saray Devlet Hastanesince, 12/04/2017 tarihinde N.C. isimli ki iyle ilgili i kazasının, 6331 sayılı Sa lı ı ve Güvenli i Kanunu'nun 14. maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süre içinde Kuruma bildirilmedi inden bahisle, söz konusu Kanun'a aykırılık nedeniyle, söz edilen hastane adına aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca 2.702 TL idari para cezası verilmi , yapılan itiraz, aynı Kurumun 02/05/2018 tarihli ve 2018/13 sayılı komisyon kararı ile reddedilmi tir.

2. Davacı vekili, idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tir.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. dari Yargıda

3. Tekirda dare Mahkemesi 09/10/2018 tarihli ve E.2018/754, K.2018/1225 sayılı kararı ile, 6331 sayılı Kanun uyarınca Tekirda Sosyal Güvenlik l Müdürlü ü tarafından verilen idari para cezasının 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendi i, buna kar ın idari para cezasına kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmedi i, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanunla de i ik 3. maddesinde belirtildi i üzere, idari yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri dikkate alınaca ından, 6331 sayılı Kanun uyarınca verilen dava konusu idari para cezasına kar ı açılan davanın görüm ve çözümünün 5326 sayılı Kanun'un 27/1. maddesi uyarınca adli yargı yerine ait oldu u gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine kesin olarak istinaf yolu kapalı olmak üzere karar vermi tir.

4. Davacı vekili, bu kez aynı istemle adli yargı yerine ba vuruda bulunmu tur.

B. Adli Yargıda

5. Saray (Tekirda) Sulh Ceza Hâkimli i 29/06/2020 tarihli ve D. .2018/383 sayılı kararı ile, konu ile ilgili Uyuşmazlık Mahkemesinin emsal bir kararı gösterilerek, öngörülen idari para cezasının 6331 sayılı Kanun uyarınca Tekirda Sosyal Güvenlik İl Müdürlü ü tarafından verildi i, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6331 sayılı Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebli , itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edilece i düzenlenmiş olup itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiğinin anlaşıldığı belirtilerek, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanunla değişik 3. maddesinde belirtildiğ i üzere idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilkin hükümlerin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 6331 sayılı Kanun'un " kazası ve meslek hastalıklarının kayıt ve bildirim i" başlıklı 14. maddesinde düzenlenen 14. maddesi şöyledir:

"(1) verer;

a) Bütün kazaların ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler.

b) yerinde meydana gelen ancak yaralanma veya ölüme neden olmadığı halde işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğramasına yol açan veya çalışan, işyeri ya da iş ekipmanının zarara uğratma potansiyeli olan olayları inceleyerek bunlar ile ilgili raporları düzenler.

(2) verer, a) daki hallerde belirtilen sürede Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirimde bulunur:

a) kazalarını kazadan sonraki üç iş günü içinde.

b) Sağlık hizmeti sunucuları veya işyeri hekimi tarafından kendisine bildirilen meslek hastalıklarını, örneği iş tarihinden itibaren üç iş günü içinde.

(3) işyeri hekimi veya sağlık hizmeti sunucuları; meslek hastalığı ön tanısı koydukları vakaları, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularına sevk eder.

(4) Sağlık hizmeti sunucuları kendilerine intikal eden kazalarını, yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucuları ise meslek hastalığı tanısı koydukları vakaları en geç on gün içinde Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirir.

(5) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Sağlık Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça belirlenir."

7. “ *darî para cezaları ve uygulanması*” ba lı 1 altında düzenlenen 26. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

“*Bu Kanunun;*
(.....)

e) 14 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen i verene her bir yükümlülük için ayrı ayrı bin be yüz Türk Lirası, ikinci fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen i verene iki bin Türk Lirası, dördüncü fıkrasında belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen sa lık hizmeti sunucuları veya yetkilendirilen sa lık hizmeti sunucularına iki bin Türk Lirası, (.....)

idari para cezası verilir.”

8. Aynı maddenin ikinci fıkrası öyledir:

“(De i ik: 4/4/2015-6645/4 md.) Bu Kanunda belirtilen idari para cezaları, 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları hariç gerekçesi belirtilmek suretiyle Çalı ma ve Kurumu il müdürünce verilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenler için uygulanan idari para cezaları hariç tahsil edilen idari para cezaları genel bütçeye gelir kaydedilir. 14 üncü maddede belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezaları ise do rudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilir. Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebli , itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102nci maddesi hükümleri uygulanır. Verilen di er idari para cezaları tebli inden itibaren otuz gün içinde ödenir. *darî para cezaları tüzel ki ili i bulunmayan kamu kurum ve kurulu ları adına da düzenlenebilir.”*

9. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sa lık Sigortası Kanunu’nun 102. maddesi öyledir:

“(.....)

darî para cezaları ilgiliye tebli ile tahakkuk eder. Tebli tarihinden itibaren on be gün içinde Kuruma ya da Kurumun ilgili hesaplarına yatırılır veya aynı süre içinde Kuruma itiraz edilebilir. tiraz takibi durdurur. Kurumca itirazı reddedilenler, kararın kendilerine tebli tarihinden itibaren otuz gün içinde yetkili idare mahkemesine ba vurabilirler. Bu süre içinde ba vurunun yapılmamı olması halinde, idari para cezası kesinle ir.

darî para cezalarının, Kuruma itiraz edilmeden veya yargı yoluna ba vurulmadan önce tebli tarihinden itibaren on be gün içinde pe in ödenmesi halinde, bunun dörtte üçü tahsil edilir. Pe in ödeme idari para cezasına kar ı yargı yoluna ba vurma hakkını etkilemez. (.....)”

10. Öte yandan, 30/03/2005 tarih ve 25772 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak 01/06/2005 tarihinde yürürlü e giren 30/03/2005 tarih ve 5326 sayılı Kanun’un 06/12/2006 tarih ve 5560 sayılı Kanun’un 31. maddesiyle de i ik 3. maddesi öyledir:

“ (1) *Bu Kanunun;*

a) darî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümleri, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Di er genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır”;

11. Kanun'un “Ba vuru yolu” ba lıklı 27. maddesinin 1. fıkrası ise öyledir:

“idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ili kin idari yaptırım kararına kar t, kararın tebli i veya tefhimi tarihinden itibaren en geç on be gün içinde, sulh ceza mahkemesine ba vurulabilir. Bu süre içinde ba vurunun yapılmanı olması halinde idari yaptırım kararı kesinle ir.”

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

12. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/03/2021 tarihli toplantısında, dosya üzerinde 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, olay kısmında belirtildi i üzere tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada; idari yargı yerince adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle verilmi ve kesinle mi bir görevsizlik kararı bulunmakta olup, bunun üzerine kendine gelen davayı inceleyen adli yargı yerinin sahip oldu u seçenekler ile verdi i karar bakımından bir de erlendirme yapılması gerekmektedir.

13. 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesinde yer alan, “Olumsuz görev uyu mazlı ının bulundu unun ileri sürülebilmesi için adli ve idari yargı mercilerinin tarafları konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinle mi olması gerekir. Bu uyu mazlı ın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilir.” hükmüne göre, idare mahkemesinin kesinle mi görevsizlik kararı üzerine adli yargı yerince de görevsizlik kararı verilmesi ve bu kararın kesinle mesi halinde, olumsuz görev uyu mazlı ı do mu olacak; hukuk alanında do mu bulunan bu uyu mazlı ın giderilmesi istemi ise, ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilecektir.

14. 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesindeki “Adli ve idari yargı mercilerinden birisinin kesin veya kesinle mi görevsizlik kararı üzerine kendine gelen bir davayı incelemeye ba layan veya incelemekte olan bir yargı mercii davada görevsizlik kararı veren merciin görevli oldu u kanısına varırsa, gerekçeli bir karar ile görevli merciin belirtilmesi için Uyu mazlık Mahkemesine ba vurur ve elindeki i in incelenmesini Uyu mazlık Mahkemesinin karar vermesine de in erteler.” hükmüne göre ise, adli yargı yeri, davaya bakma görevinin daha önce görevsizlik kararı veren idari yargı yerine ait oldu unu belirten gerekçeli bir karar ile do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana ına sahiptir. u kadar ki, ba vuru kararının, görev konusunda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmesine de in i in incelenmesinin ertelenmesi hususunu da ihtiva etmesi gerekir.

15. Kanun koyucu, 14. maddeye göre hukuk alanında olumsuz görev uyu mazlı ı do ması halinde her iki yargı merciince i ten el çekilmi oldu undan ba vurma iradesini davanın taraflarına bırakmı iken, bu yönetime nazaran daha kısa zamanda çözüme ula ılmasını amaçladı ı 19. madde ile, daha önce görevsizlik kararı veren yargı merciinden sonra davayı inceleyen yargı merciine, i ten el çekmeden do rudan Uyu mazlık Mahkemesine ba vurma olana ını tanıdı tır.

16. Olayda, adli yargı yerince, görevsizlik kararı verilmekle birlikte, bununla yetinilmemi , ayrıca görevli merciin belirtilmesi için dava dosyasının re'sen Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine de karar verildi i anlaşılmı tır.

17. Bu haliyle, her ne kadar 2247 sayılı Kanun'da öngörülen yonteme uymamakta ise de, davanın taraflarınca ba vuruda bulunulmadı ı gözetilerek, Sulh Ceza Mahkemesince re'sen yapılan ba vurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında oldu unun kabulü ile Uyu mazlık Mahkemesinin önüne gelmi bulunan görev uyu mazlı ının çözüme kavu turulması, gerek dava ekonomisine gerek Uyu mazlık Mahkemesinin kurulu amacına uygun olaca ndan görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

18. Raportör-Hâkim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in, davanın çözümünde idari yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTC ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra; gere i görü ülüp dü ünüldü:

19. Dava, 6331 sayılı Kanun'un 14. maddesine aykırılık nedeniyle aynı Kanun'un 26. maddesinin birinci fıkrası (e) bendi uyarınca verilen idari para cezasının kaldırılması istemiyle açılmı tır.

20. 6331 sayılı Kanun'da idari para cezası verilecek hususların düzenlendi i, buna kar ın idari para cezasına kar ı kanun yoluna ili kin bir düzenlemeye yer verilmedi i, ancak bu Kanun uyarınca, daha açık bir ifadeyle, Kanunun 14. maddesinde belirtilen bildirim yükümlülü ünü yerine getirmeyenlere uygulanacak idari para cezalarının do rudan Sosyal Güvenlik Kurumunca verilece i ve Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebli , itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanununun 102. maddesi hükümlerinin uygulanaca ı anla ılmı tır.

21. Yukarıda izah edilen düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına kar ı kanun yoluna ili kin hükümlerinin, di er kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanaca ı; di er Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayaca ı açıktır.

22. Görev kuralları kamu düzenine ili kin oldu undan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak do mayaca ı; bu nedenle, yeni bir kanunla kabul edilen görev kurallarının, geçmi e de etkili olaca ı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

23. Davanın açıldı ı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir kanun ile görevsiz hale gelmi ise, (davanın açıldı ı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekece i; ancak, yeni kanundaki görev kuralının, de i ikli in yürürlü e girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanaca ına dair intikal hükümlerinin varlı ı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyece i açıktır.

24. Di er taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmı , bu sırada yapılan bir kanun de i ikli i ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmi ise, mahkemenin davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

25. ncelenen uyu mazlıkta, öngörülen idari para cezasının 6331 sayılı Kanun uyarınca, Tekirda Sosyal Güvenlik l Müdürlü ü tarafından verildi i, 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri oldu u, 6331 sayılı Kanun'da bu

Kanun uyarınca Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezalarının tebliği, itiraz ve tahsilinde 5510 sayılı Kanunun 102. maddesi hükümlerinin uygulanacağı, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 102. maddesinde ise, idari para cezalarına karşı idari yargı yerine itiraz edileceği düzenlenmiş olup, itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterildiği anlaşılmıştır.

26. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde bu Kanun'un idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı belirtildiğinden, Sosyal Güvenlik Kurumunca verilen idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde idari yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

27. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Saray (Tekirdağ) Sulh Ceza Hâkimliği ince yapılan başvurunun 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında kabulü ile Tekirdağ İdare Mahkemesince verilen 09/10/2018 tarihli ve E.2018/754, K.2018/1225 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde DAR YARGININ GÖREVLİ OLDÜ ÜNA,

B. Saray (Tekirdağ) Sulh Ceza Hâkimliği ince yapılan BA VURUNUN 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi kapsamında KABULÜ ile Tekirdağ İdare Mahkemesince verilen 09/10/2018 tarihli ve E.2018/754, K.2018/1225 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

01/03/2021 tarihinde OY BİRLİKLE KESİMLİ OLARAK karar verildi.

Başkan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
Ökür
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN